

Suomen luonnonsuojeluliiton Ylöjärven yhdistys ry.

c/o Hannu Raittinen
Rengintie 2
33470 Ylöjärvi
hannu.raittinen@raittinen.fi

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry.
Kuninkaankatu 39
33200 Tampere
pirkanmaa@sll.fi

LAUSUNTO TEIVON-MÄKKYLÄN YLEISKAVALUONNOKSESTA

Teivon-Mäkkylän yleiskaava sijoittuu toiminnallisesti ja strategisesti merkittävälle ja maisemallisesti keskeiselle alueelle Ylöjärven kaupunki- ja kuntarakenteessa.

Suomen luonnonsuojeluliiton Ylöjärven yhdistys ja Pirkanmaan piiri haluavat kiinnittää erityisesti huomiota Valtioneuvoston päätöksen mukaiseen valtakunnalliseen maisema-alueeseen, eli Kangasalan-Pyynikin-Lamminpään-Soppeenharjun kokonaisuuteen. Harjualueen maisemallinen status tulisi huomioida yleiskaavan kaavamääräyksissä ja merkinnöissä. Yhdistys esittää harjualueita suojelualueeksi samalla maisemallisella statuksella kuin Pikku-Ahvenistonjärven, Julkujärven ja Pinsiön harjukokonaisuus.

Edelleen yhdistykset katsovat, että Teivon raviradan alue tulisi varata vaihtoehdon 1 mukaisesti, mutta siten, että alueelle tulevien kerrostalojen korkeus tulisi maisemallisin perustein rajata ja samalla poistaa raviradan ja harjun väliin jäävät kerrostalokorttelit. Tähän on aivan erityiset perusteet.

Lamminpään harjulta aukeaa poikkeuksellisen laaja kaukomaisema pitkälle Näsijärven yli ja Pispalan suuntaan. Se edustaa tämän valtakunnallisen maisema-aluekokonaisuuden huippukohteita. Teivon raviradan säilyttäminen ja asuinkortteleiden kerroskorkeuksien rajaaminen on maisemallisista syistä välttämätöntä ja perusteltua ja tukee vahvasti lain edellyttämiä yleiskaavan sisältövaatimuksia. Rakentamisen osalta kompensatioita voisi hakea myös vähemmän merkitykselliseltä Vihattulan ja Teivon väliseltä peltoalueelta, jolla on nyt virkistysaluevaraus.

Myös yhdyskuntatalouden ja liikenteellisten näkökulmien kannalta raviradan toiminnallinen säilyttäminen olisi erittäin perusteltua. Se sijoittuu tulevaisuudessa raideliikenteen viereen ja takaa isojen tapahtumien ympäristöllisesti kestävä logistiikan myös muidenkin tapahtumien kuin raviurheilun tarpeisiin. Teivon ja Lamminpään-Soppeenharjun alue on merkittävin vapaa-ajanvyöhyke Länsi-Tampereella. Toteutettuna yleiskaava poistaa

nykyiset laajat pysäköintialueet. Teivon alueen säilyttäminen tuo merkittäviä toiminnallisia kehittämismahdollisuuksia Ylöjärven kaupungille Tampereen kaupunkiseudulla.

Edelleen yhdistykset haluavat kiinnittää huomioita merkittäviin Mäkkylän ja Teivaalan kartanoiden kulttuurimaisemiin. Nämä alueet ovat maakunnallisesti merkittäviä kulttuurimaisemia ja sisältyvät arvokkaiden kulttuurimaisemien selvitykseen. Mäkkylän kulttuurimaisema-alue tulisi sisällyttää keskeisiltä osin yleiskaavaan. Nyt kaavaluonnoksessa sitä ei ole lainkaan noteerattu, mikä on vastoin yleiskaavan sisältövaatimuksia.

Kantatien ja radan välinen kerrostalokortteli tulisi poistaa yleiskaavasta ja kulttuurimaisema-alue tulisi osoittaa laajennettuna radan itäpuolelle. Samalla avautuisi maisema kantatien länsipuolen asuinkortteleihin sekä kantatieltä Keijärvelle ja Mäkkylän kulttuurimaisemaan. Jo aikaisemminkin tämän palvelualueen rakentaminen myös maisemallisin perustein on evätty.

Teivaalan kulttuurimaisema kartanovyöhykkeellä on yleiskaavassa osoitettu osittain. Kyseinen peltoaluekokonaisuus olisi kuitenkin perusteltua osoittaa kokonaisuudessaan kulttuurimaisemaksi. Kuitenkin toisessa kaavavaihtoehdossa asuntorakentaminen merkinnällä A on tuotu peltomaisemaan kiinni. Se voi toteutua myös kerrostalorakentamisena. Toisessa vaihtoehdossa metsäalue on osoitettu pientaloalueena kapealla virkistysaluevyöhykkeellä. Yhdistyksen näkemyksen mukaan kulttuurimaisema tulisi säilyttää Ilmarinjärventien suunnalta eheänä, johon maisemaa hallitseva asuntorakentaminen ei sovi. Yhdistys ehdottaa maisema-alueeseen sisällytettäväksi metsäinen suojavyöhyke tai esitettyä leveämpi virkistysvyöhyke.

Suomen luonnonsuojeluliiton Ylöjärven yhdistys ja Pirtkanmaan piiri pitävät ympäristönäkökulmasta tärkeänä joukkoliikenteen kehittämistä molempien, sekä ratikkaliikenteen että taajamajunaliikenteen osalta. Varaus lisäraiteelle on luonnollisesti kaavassa mukana, mutta lähijunaseisakkeen paikkoja ei ole osoitettu. Yleiskaavassa tulisikin erityisesti tutkia myös taajamajunaliikenteen seisakkeiden sijoitus. Teivon alueella se on erityisen tärkeää, sillä se on tulevan asutuksen painopisteitä ja olisi tarpeen myös ns. uuden Lamminpään kerrostaloalueen tarpeisiin. Tämä perustuu luonnollisesti siihen, että Väylävirasto on käynnistänyt Lielähti-Lakiala kaksoisraiteen raidesuunnitelman teon ja on mahdollista, että taloudelliset seikat puoltavat taajamajunaliikenteen ratikkaliikennettä nopeampaa käynnistämistä. Kaikesta huolimatta molemmat vaihtoehdot täydentävät toisiaan ja antavat Ylöjärven kaupungille huomattavan kilpailuedun nopean seutukeskusliikenteen toteuttamisella.

Tulevaisuudessa taajamajunaliikenne tulee muodostamaan ratikkahankkeen ohella merkittävän mahdollisuuden kehittää Tampereen kaupunkiseudulle tehokkaita ja nopeita raideliikennejärjestelmiä. Myös tuleva Pirkkalan oikorata tuo mahdollisuuden tulevaisuudessa Tampereen kaupunkiseudun läntiselle kehäradalle Tampere-Sääksjärvi-Pirkkala-Ylöjärvi-Tampere. Tämä nostaisi lähijunaverkon kapasiteetin ja toimivuuden aivan uudelle tasolle.

Pirkanmaalla 26.10.2022

Suomen luonnonsuojeluliiton Ylöjärven yhdistys ry

Hannu Raittinen
puheenjohtaja

Halla Savisaari
sihteeri

Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry

Antti Virnes
puheenjohtaja

Anne Hirvonen
aluesihtööri